

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/3/2016
Identifikačné číslo spisu: 6110011351
Dátum vydania rozhodnutia: 02.03.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:6110011351.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Aleny Šiškovéj na neverejnom zasadnutí v Bratislave 2. marca 2016 v trestnej veci obvineného M. U. , pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. c/ Trestného zákona vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 4Tk 1/2014, o dovolaní obvineného, ktoré podal prostredníctvom obhajkyne JUDr. Andrey Slezákovej, advokátky v Banskej Bystrici, proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo 6. februára 2014, sp. zn. 4Tk 1/2014, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. d/ Trestného poriadku dovolanie obvineného M. U. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica zo 6. februára 2014, sp. zn. 4Tk 1/2014, bol obvinený M. U. uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. c/ Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

dňa 23. júla 2013 v priebehu večerných až nočných hodín v areáli Mestského parku na Tajovského ulici v Banskej Bystrici po predchádzajúcej hádke s I. D., nar. XX. N. XXXX, trvale bytom H., okres F., túto opakovane fyzicky napadol tak, že ju udieral rukou do oblasti hlavy, následne, keď spadla na zem ju kopal do hlavy a do iných častí tela, a potom čo jej povedal, aby odišla preč a videl ako táto cestou spadla do kvetinového záhonu v parku, išiel za ňou a v úmysle usmrtiť ju, začal ju opakovane udierať rukou zovretou v päst' do oblasti hlavy a kopať do oblasti hrudníka, brucha a iných častí tela, pričom keď táto prestala javiť známky života, zápalkami zapálil jej oblečenie a z miesta odišiel, čím jej spôsobil na tvári odreniny a opuch v ľavej jarmovej a spánkovej krajine, tržno-zmliaždené rany pred ľavou ušnicou, v oblasti pravého líca opuch a odreninu, v dutine ústnej tržné rany v ľavej vestibulárnej oblasti a rozsiahle krvné výrony v pravej vestibulárnej oblasti, tržnú ranu na dolnej pere, krvné podliatiny jazyka, tržnú ranu za pravou ušnicou, odreniny a opuch na dolnej ušnici, odreniny na dolnej ľavej strane krku vpredu a v príľahlej oblasti ľavej kľúčnej kosti, výrazný opuch v oblasti ramenného kĺbu s krvnou podliatinou a pohmatovým praskaním, krvnú podliatinu v oblasti ľavého pleca, termické poškodenie

povrchových vrstiev kože v oblasti lona, brucha, príľahlých častí stehien a ľavého predkolenia a chrbtovej plochy prstov ľavej končatiny, krvné výrony v mäkkých pokrývkach lebečných prevažne vľavo, podpodlebnicový krvný výron v oblasti celej ľavej mozgovej pologule, podpavúčnicové krvácanie v oblasti ľavého spánkového laloka, povlak krvi v mozgových komorách, krvný výron v oblasti zlomeného ľavého predného rohu jazyľky a na pravej bočnej strane krčného komplexu, zlomeninu vonkajšieho konca ľavej kľúčnej kosti, zlomeninu rebier vpravo a roztrhnutie pravého laloka pečene s krvácaním do brušnej dutiny, ktorým zraneniam na mieste podľahla.

Obvinenému bol za to podľa § 145 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 3, ods. 5, ods. 8 Trestného zákona; § 36 písm. l/, písm. n/ Trestného zákona, § 37 písm. m/ Trestného zákona, § 46 Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 21 (dvadsaťjeden) rokov a 8 (osem) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 3 písm. b/ Trestného zákona súd obvineného pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Trestného zákona súd obvinenému uložil ochranný dohľad na 2 (dva) roky.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d/ Trestného zákona súd obvinenému uložil ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil obvinenému povinnosť nahradit' poškodenému Mesto Banská Bystrica, Československej armády 1141/26, Banská Bystrica, IČO: XXXXXXXX, náhradu škody vo výške 175,61 eura.

Podľa § 172 ods. 2 Trestného poriadku vyhotovil predseda senátu zjednodušený rozsudok, nakoľko po jeho vyhlásení sa obvinený a v lehote troch pracovných dní od vyhlásenia prokurátor, vzdali práva na podanie odvolania.

Obvinený M. U. písomným podaním z 15. októbra 2015 (doručeným súdu prvého stupňa 26. októbra 2015) podal prostredníctvom obhajkyne JUDr. Andrey Slezákovej proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo 6. februára 2014, sp. zn. 4Tk 1/2014, dovolanie.

V dovolaní poukázal na naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku, tzn., že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Obvinený v dovolaní uviedol, že súd prvého stupňa pri hodnotení vykonaných dôkazov sa dostatočne nevysporiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré mali podstatný vplyv na rozhodnutie o vine. Súd nesprávne hodnotil naplnenie subjektívnej stránky trestného činu. Poškodenú I. D. obvinený nemal úmysel usmrtiť. V čase spáchania skutku bol pod vplyvom alkoholu. Poškodená obvineného vyprovokovala. Obvinený priznal, že mal úmysel ublížiť poškodenej, ale neodhadol silu svojich úderov. Podľa názoru obvineného skutok mal byť kvalifikovaný podľa § 147 ods. 1 Trestného zákona ako zločin zabitia. Skutočnosti tvoriace skutkovú podstatu trestného činu neboli správne právne kvalifikované, následkom čoho mu bol uložený neprimeraný trest. Súd pri svojom rozhodovaní neuplatnil zásadu zodpovednosti za zavinenie, ktoré je obligatórnou zložkou subjektívnej stránky trestného činu. Úmyselné zavinenie sa musí pri vražde vzťahovať aj na príčinnú súvislosť.

Z týchto dôvodov obvinený M. U. navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací v súlade s § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku bol rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 4Tk 1/2014, zo 6. februára 2014 a konaním, ktoré mu predchádzalo, porušený zákon v neprospech obvineného v ustanoveniach § 145 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona, § 31 ods. 2 Trestného zákona; § 2 ods. 12 Trestného poriadku. Ďalej navrhol podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku napadnutý rozsudok zrušiť v celom rozsahu. Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku žiada dovolací súd, aby prikázal Okresnému

súdu Banská Bystrica, aby v potrebnom rozsahu znovu vec prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa písomne 30. októbra 2015 vyjadril prokurátor Krajskej prokuratúry Banská Bystrica (ďalej len „prokurátor“), ktorý považuje dovolanie obvineného za nedôvodné. Prokurátor zdôraznil, že ako vyplýva z vyšetrovacieho spisu, konkrétne zo znaleckého posudku znalcov z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie súdne lekárstvo, biomechanizmus vzniku jednotlivých zranení u poškodenej znalci konkretizovali tým spôsobom, že do oblasti hlavy smerovali útoky spočiatku vo vzpriamenej polohe trupu, neskôr v polohe horizontálnej, pričom na tvárovú i vlasatú časť hlavy pôsobilo opakované vonkajšie mechanické násilie tupého charakteru tupohranatými predmetmi - rukami zovretými v päšť, neskôr nohami obutými v pomerne mäkkej obuvi. Údermi rúk vznikli pomliaždenia s krvnými výronmi, kopancami nôh vznikli pomliaždenia s krvnými výronmi aj s formovanými odreninami, rovnako tržné rany na tvári a v dutine ústnej a uvedeným mechanizmom vznikli aj vnútroľbečné poranenia. Útoky boli veľkej intenzity a prudkosti. Z vyššie uvedeného vyplýva, že v znaleckom posudku popísanú vysokú mieru brutality a opakované útoky vedené páchatelom proti hlave, trupu poškodenej, je nevyhnutné na rozdiel od konštatovania obvineného uvedeného v dovolaní, kvalifikovať ako úmyselné konanie vo forme priameho úmyslu podľa § 15 písm. a/ Trestného zákona.

Podľa názoru prokurátora dovolací súd je viazaný zisteným skutkovým stavom tak, ako bol ustálený prvostupňovým súdom. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok je určený len k náprave v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných pochybení v takom rozsahu, ako sú konkretizované jednotlivé dovolacie dôvody v § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Dovolanie nie je prostriedkom nápravy skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa a neslúži ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd je viazaný zisteným skutkovým stavom veci tak, ako ho ustálili sudy nižšej inštancie a rovnako nie je oprávnený ani posudzovať spôsob hodnotenia dôkazov a závery, ktoré z dokazovania sudy vyvodili, a ktoré sú podkladom pre zistenie skutkového stavu. Obvinený M. U. po vyhlásení rozsudku súdu prvého stupňa dňa 6. februára 2014 sa vzdal práva na podanie odvolania ako riadneho opravného prostriedku, a to aj za oprávnené osoby. Preto v danom prípade nie sú naplnené ani formálne predpoklady pre podanie dovolania podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti prokurátor navrhol, aby dovolací súd v zmysle ust. § 382 písm. c/, písm. d/ Trestného poriadku dovolanie obvineného M. U. z 15. októbra 2015 proti rozhodnutiu Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 1 Tk 1/2015 (správne má byť, sp. zn. 4 Tk 1/2014, zo 6. februára 2014) odmietol, pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku, resp. neboli splnené podmienky dovolania podľa § 372 Trestného poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Trestného poriadku), za splnenia podmienok uvedených v § 373 Trestného poriadku, v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku) a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Trestného poriadku). V rámci plnenia tejto prieskumnej povinnosti zistil, že nebola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku, veta prvá, keďže obvinený pred podaním dovolania nevyužil svoje právo podať riadny opravný prostriedok a o tomto nebolo rozhodnuté.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto bez preskúmania dovolania dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené podmienky uvedené v § 372 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého oprávnené osoby, okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy, ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté.

Trestný poriadok teda podmieňuje možnosť podania dovolania využitím riadneho opravného prostriedku. Táto podmienka, ktorej základným cieľom je dosiahnuť, aby oprávnené osoby podaním mimoriadneho

opravného prostriedku nenahrádzali prieskum napadnutého rozhodnutia odvolacím súdom a dovolací súd tým nestavali do pozície druhoінстанčného súdu, je natoľko podstatná, že zákonodarca jej nesplnenie sankcionoval nemožnosťou meritórneho preskúmania napadnutého rozhodnutia dovolacím súdom a v konečnom dôsledku neúspešnosťou, resp. odmietnutím, dovolania. Uvedené platí o to viac, ak sa oprávnená osoba sama vzdá práva na riadny opravný prostriedok. Z takéhoto výslovného prejavu vôle totiž možno predpokladať, že s rozhodnutím vo veci sa stotožňuje, resp. je s ním spokojný. Podaním dovolania nie je možné takýto úkon anulovať. Výslovné vzdanie sa práva podať odvolanie má za následok, že rozhodnutie nadobudne právoplatnosť, ktorá ako základná vlastnosť rozhodnutia znamená jeho záväznosť a nezmeniteľnosť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky stotožňuje sa s podrobným rozborom veci prokurátorom Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici i jeho návrhom na rozhodnutie, ktorý má oporu v predložennom spise, preskúmal splnenie formálnych podmienok na podanie dovolania a zistil, že obvinený U. sa po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní dňa 6. februára 2014 po porade s obhajcom vzdal práva podať odvolanie a výslovne uviedol, že sa vzdáva odvolania aj za oprávnené osoby. Vzhľadom k tomu, že riadny opravný prostriedok nepodal ani prokurátor, rozsudok okresného súdu sa stal právoplatným.

Nakoľko v posudzovanej veci nebola splnená podmienka na podanie dovolania uvedená v § 372 ods. 1, veta prvá Trestného poriadku, pričom ide o vadu neodstrániteľnú, ktorú nebolo možné napraviť ani po výzve podľa § 379 ods. 1 Trestného poriadku, dovolací súd na neverejnom zasadnutí bez meritórneho preskúmania veci dovolanie obvineného U. podľa § 382 písm. d/ Trestného poriadku odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.